

KLASA: 007-01/23-03/02
URBROJ: 2170-137-01-23-249
Rijeka, 25. srpnja 2023.

Na temelju članka 34. i članka 85. stavka 5. Statuta Sveučilišta u Rijeci (KLASA: 030-01/23-01/05, URBROJ: 2170-137-01-23-1 od 21. ožujka 2023. godine) Senat Sveučilišta u Rijeci na svojoj 84. sjednici održanoj dana 25. srpnja 2023. godine donosi sljedeću

ODLUKU

I.

Prijedlog Pravilnika o znanstvenoj, umjetničkoj i inovacijskoj djelatnosti na Sveučilištu u Rijeci, koji čini sastavni dio ove Odluke, stavlja se na javnu raspravu.

II.

Javna rasprava biti će otvorena na mrežnim stranicama Sveučilišta do **15. rujna 2023. godine.**

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

REKTORICA
prof. dr. sc. Snježana Prijić-Samaržija

DOSTAVITI:

1. Prorektoru za znanost i umjetnost prof. dr. sc. Gordanu Jeleniću,
2. Sastavnicama Sveučilišta,
3. Pismohrani, ovdje.

Na temelju članka 5. stavak 5. te članka 85. stavak 5. Statuta Sveučilišta u Rijeci (KLASA: 030-01/23-01/05, URBROJ: 2170-137-01-23-1 od 21. ožujka 2023. godine), Senat Sveučilišta u Rijeci na svojoj __. sjednici održanoj dana _____ 2023. godine donosi

PRAVILNIK O ZNANSTVENOJ, UMJETNIČKOJ I INOVACIJSKOJ DJELATNOSTI NA SVEUČILIŠTU U RIJECI (PRIJEDLOG)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim se Pravilnikom uređuju oblici, mjere i postupci povezani s obavljanjem znanstvene i umjetničke, odnosno inovacijske djelatnosti na Sveučilištu u Rijeci (u daljnjem tekstu: Sveučilište).
- (2) Izrazi koji u ovom Pravilniku imaju rodno značenje koriste se poštujući načela rodno osjetljivog i rodno neutralnog jezika te vodeći računa o jasnoći odredaba i čitkosti teksta. Pri tome se smatra da se svi jezični oblici u ovom Pravilniku odnose na sve osobe, neovisno o njihovu rodnom identitetu.

Članak 2.

Znanstvena, umjetnička i inovacijska djelatnost na Sveučilištu temelje se na vrijednostima odgovornosti i inovativnosti, prema kojima je težnja za izvrsnošću i kreativnošću u znanosti i umjetnosti preduvjet istinskih i kvalitetnih postignuća za dobrobit čovjeka i njegovog prirodnog staništa, a etičnost postupanja, održivi razvoj, angažman u zajednici i valorizacija znanja predstavljaju stupove društvenog povjerenja u akademske institucije.

Članak 3.

- (1) Znanstvena, umjetnička i inovacijska djelatnost provode se za opće dobro, uz puno uživanje temeljnih prava neophodnih za kritičko i kreativno mišljenje i stvaranje, te uz uvažavanje najviših standarda etičkog postupanja.
- (2) Sveučilište je predano stvaranju uvjeta koji omogućuju postizanje visoke kvalitete i konkurentnosti te svih ciljeva znanstvene i umjetničke te inovacijske djelatnosti predviđenih Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti te Statutom Sveučilišta, a u skladu sa standardima Europskoga istraživačkog prostora.
- (3) Sveučilište obavlja znanstvenu i umjetničku te inovacijsku djelatnost utemeljenu na:
 1. slobodi i autonomiji znanstvenog i umjetničkog stvaralaštva,
 2. otvorenoj znanosti i otvorenim inovacijama,
 3. znanju kao vrijednosti od univerzalnog značaja za sveukupni razvoj čovjeka,
 4. znanstvenoj metodi kao instrumentu za stvaranje novog znanja,
 5. etičnosti i akademskom integritetu nastavnika, znanstvenika i umjetnika,
 6. javnoj dostupnosti rezultata znanstvenih istraživanja i umjetničkog stvaralaštva,
 7. brizi za razvoj istraživačkih karijera,

8. poticanju razvoja karijera mladih znanstvenika – asistenata i viših asistenata,
9. razvoju doktorskih studija, posebno kroz aktivnosti Doktorske škole Sveučilišta,
10. istraživanjima u svrhu valorizacije znanja, stvaranja inovacija i razvoja tehnologija u nacionalnom prostoru, u Europskom istraživačkom prostoru te u globalnom prostoru znanosti i razvoja znanja,
11. povezanosti sa sustavom visokog obrazovanja,
12. međunarodnim mjerilima kvalitete i umrežavanju u mreže europskih sveučilišta i druge međunarodne asocijacije i inicijative,
13. poticanju i prihvaćanju specifičnosti nacionalnih sadržaja,
14. europskim, nacionalnim, regionalnim i institucijskim područjima pametne specijalizacije,
15. zaštiti intelektualnog vlasništva,
16. očuvanju i zaštiti prirodnih resursa,
17. društvenoj odgovornosti i angažiranosti nastavnika, znanstvenika i umjetnika te same znanstvene, umjetničke i inovacijske djelatnosti.

II. OBLICI ZNANSTVENE, UMJETNIČKE I INOVACIJSKE DJELATNOSTI

Članak 4.

- (1) Znanstvena djelatnost uključuje temeljno i primijenjeno znanstveno istraživanje.
- (2) Temeljno istraživanje predstavlja eksperimentalni ili teorijski rad poduzet kako bi se stekla nova znanja o temeljnim načelima fenomena i vidljivih činjenica bez izravne tržišne primjene.
- (3) Primijenjeno znanstveno istraživanje predstavlja industrijsko istraživanje, eksperimentalni razvoj ili njihovu kombinaciju. Industrijsko istraživanje pritom predstavlja planirano istraživanje ili kritički pregled radi stjecanja novih znanja i vještina za razvoj novih ili postizanje znatnog poboljšanja postojećih proizvoda, procesa ili usluga. Eksperimentalni razvoj predstavlja stjecanje, kombiniranje, oblikovanje i uporabu postojećih znanja i vještina radi razvoja novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga te može uključivati aktivnosti za konceptualno definiranje, planiranje i dokumentiranje novih proizvoda, procesa ili usluga.

Članak 5.

Ciljevi znanstvene djelatnosti na Sveučilištu u Rijeci su:

1. proširenje i produbljivanje znanstvenih spoznaja,
2. doprinos rješavanju globalnih znanstvenih, društvenih, gospodarskih, kulturnih i razvojnih izazova čovječanstva, kao i onih strateški važnih za Europsku Uniju, Republiku Hrvatsku te Rijeku i njezino šire okruženje,
3. stvaranje inovacija i svih oblika zaštite intelektualnog vlasništva,
4. poticanje održivog i uključivog razvoja,
5. postizanje konkurentnosti i društvene relevantnosti znanstvenih programa i projekata te na njima utemeljenog gospodarskog i društvenog razvoja,
6. povezivanje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja i inovacijske djelatnosti,
7. razvoj kompetitivne projektne djelatnosti,
8. razvoj doktorskih studija, mentorskih kapaciteta te karijera mladih istraživača.

Članak 6.

- (1) U aktivnostima znanstvene djelatnosti Sveučilište snažno potiče primjenu principa otvorene znanosti, koja promiče:
 - vidljivost, dostupnost, interoperabilnost te višekratnu upotrebljivost svih rezultata znanstvene djelatnosti, bez obzira na područje i vrstu znanstvenih aktivnosti te jezik na kojem su rezultati znanstvene djelatnosti nastali i objavljeni su;
 - znanstvenu suradnju i dijeljenje znanstvenih informacija na korist znanosti i društva;
 - otvorenost procesa stvaranja znanja te vrednovanja i komunikacije znanosti izvan znanstvene zajednice;
 - transparentnost, javnu odgovornost, suradnju, participativnost, različitost, uključivost, održivost, kvalitetu, čestitost te zajedničko razumijevanje i korist.
- (2) Otvorena se znanost temelji na principima otvorenog znanja i otvorene znanstvene komunikacije, otvorene znanstvene infrastrukture, otvorenog angažmana i djelovanja u zajednici te otvorenog dijaloga istraživačkih sustava i dionika.
- (3) Otvoreno znanje i znanstvena komunikacija obuhvaćaju otvorenu dostupnost znanstvenih publikacija, istraživačkih podataka, metapodataka, otvorenih nastavnih resursa, softvera, kôdova i hardvera, istraživačkih metoda i evaluacija.
- (4) Otvorena znanstvena infrastruktura je dijeljena infrastruktura koja podržava otvorenu znanost i služi različitim zajednicama. Ona može obuhvatiti zajednički pristup fizičkim ili virtualnim postrojenjima, laboratorijima, inovacijskim inkubatorima, znanstvenim parkovima, te otvorene usluge i resurse.
- (5) Otvoreni angažman i djelovanje u zajednici temelje se na suradnji znanstvenika i dionika izvan akademske zajednice putem otvorenih istraživačkih praksi i alata koji su dostupni širem krugu zainteresiranih osoba i koji ih uključuju.
- (6) Otvorena znanost promovira otvoreni dijalog između istraživača i drugih stvaralaca znanja te šire zajednice. Pritom se promovira privrženost međunarodnim pravilima i normama te priznavanje pravednog i pravičnog udjela stvorene koristi.
- (7) Aktivnosti otvorene znanosti pobliže se definiraju Politikom otvorene znanosti Sveučilišta koju usvaja Senat. Za razvoj i promociju otvorene znanosti na Sveučilištu zadužena je Sveučilišna knjižnica u koordinaciji s prorektorom zaduženim za znanstvenu djelatnost.

Članak 7.

- (1) Umjetnička djelatnost uključuje umjetničko stvaralaštvo, umjetničko istraživanje te razvoj kreativnog potencijala umjetničkog područja i interdisciplinarnog područja.
- (2) Temeljno umjetničko istraživanje predstavlja umjetničku praksu i produkciju, stvaranje novih umjetničkih tehnoloških procesa i tehnologija, kreativnih interpretativnih umjetničkih tehnika i metoda te njihovu primjenu u temeljnoj umjetničkoj djelatnosti.
- (3) Razvojno umjetničko istraživanje predstavlja sustavan rad na razvoju umjetničkih postupaka i kreativnih procesa povezanih s praktičnim iskustvom usmjerenim na stvaranje umjetničkih djela i kontinuiran razvoj umjetničkih procesa.
- (4) Ciljevi umjetničke djelatnosti su:
 - poticanje i razvoj umjetničkog stvaralaštva i istraživanja,

- razvoj umjetničke produkcije,
- zaštita i očuvanje kulturne baštine,
- poticanje razvoja kulturne industrije,
- povezivanje umjetničke djelatnosti i visokog obrazovanja.

Članak 8.

- (1) Inovacijska djelatnost Sveučilišta uključuje valorizaciju znanja kao aktivnosti koja, na temelju istraživačke djelatnosti i tako kreiranog znanja te umrežavanjem različitih dionika i područja u tzv. peterostrukoј inovacijskoј uzvojnici (engl. *pentahelix innovation framework*) – koju čine partneri iz akademske zajednice, gospodarstva, lokalne samouprave, civilnog sektora i šire zajednice, stvara ekonomske, društvene i druge vrijednosti kao i politike značajne za društvo te koje doprinose rastu i razvoju regionalnih inovacijskih ekosustava. Ona se obavlja u suradnji sa zajednicom te zadovoljava potrebe građana i donosi rješenja za društvene izazove.
- (2) Regionalni inovacijski ekosustav podrazumijeva povezivanje dionika iz *pentahelix* modela na provedbi inovacijskih aktivnosti na određenom teritoriju koji ne mora biti ograničen na upravne jedinice (gradove/županije) niti obuhvaćati teritorij samo jedne države. Temelji se na pametnim specijalizacijama koje omogućavaju državama/regijama da se fokusiraju na svoje prednosti.
- (3) Valorizacija znanja obuhvaća transfer znanja i društveno angažirano istraživanje te transfer tehnologija, društvene inovacije te druge aktivnosti razvoja inovativnih koncepata, prototipova i proizvoda kao i inovativnih usluga veće dodane i/ili društvene vrijednosti, uz poticanje svih oblika zaštite intelektualnog vlasništva (patent, žig, zaštićeni industrijski dizajn, oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti, zaštićena topografija poluvodičkih proizvoda, priznata biljna sorta).
- (4) Transfer znanja obuhvaća suradnju i interakciju te dijeljenje znanja, tehnologija i drugih intelektualnih ishoda istraživačke i inovacijske djelatnosti Sveučilišta s dionicima izvan akademske zajednice, a posebno s privatnim sektorom te javnom upravom, a koji rezultiraju društvenom i ekonomskom koristi. Transfer znanja oblikuje se putem:
 - poslovne suradnje,
 - inovacijskih projekata,
 - razvoja tehnoloških rješenja (novih ili značajno unaprijeđenih proizvoda i usluga (inovacija), proizvodnih procesa vezanih uz novorazvijena ili unaprijeđena tehnološka rješenja, zaštitu intelektualnog vlasništva vezanog uz inovacije te komercijalizaciju inovacija).
- (5) Poseban oblik transfera znanja je tzv. obrnuti transfer znanja (potaknut potražnjom vanjskih dionika slijedom principa otvorenih inovacija) koji je dvosmjernan, orijentiran na stvaranje vrijednosti uz uključivanje društvenih i gospodarskih subjekata u zajednički stvaralački proces pronalaženja rješenja, inter- i transdisciplinarnan je, te uključuje razmjenu ideja, dokaza, iskustava i vještina.
- (6) Transfer tehnologije dio je transfera znanja koji se odnosi na komercijalizaciju i tržišnu eksploataciju rezultata istraživačke i stručne djelatnosti te inovacija. Dubokotehnološkim (engl. *deep-tech*) se inovacijama u tom okviru označavaju inovacije koje se temelje na vrhunskoj znanosti te imaju potencijal stvaranja transformacijskih i visokorizičnih rješenja i inovacija za globalne društvene izazove.

- (7) Društvene inovacije obuhvaćaju razvoj i primjenu novih rješenja koja uključuju promjenu u konceptima, proizvodima, procesima i uslugama ili u organizaciji te koje teže poboljšanju dobrobiti i blagostanja pojedinaca i zajednica.
- (8) Inovacijska se djelatnost Sveučilišta pobliže definira Inovacijskom politikom, Pravilnikom o gospodarenju intelektualnim vlasništvom i drugim općim aktima Sveučilišta koje usvaja Senat. Sveučilište pritom temelji inovacijsku djelatnost na svojim pametnim specijalizacijama koje periodično, na prijedlog rektora, Senat usklađuje s europskim, nacionalnim i regionalnim pametnim specijalizacijama.
- (9) Za razvoj i promociju inovacijske djelatnosti na Sveučilištu zadužen je Sveučilišni centar za istraživanje i inovacije u koordinaciji s prorektorom zaduženim za inovacijsku djelatnost.

III. MJERE POVEZANE SA ZNANSTVENOM, UMJETNIČKOM I INOVACIJSKOM DJELATNOSTI

Članak 9.

- (1) Temeljem svoje strategije i Statuta, s ciljem autentičnog unapređenja europskih vrijednosti mira, prosvjećenosti i harmoničnih odnosa, a prepoznajući se kao suvremeno europsko sveučilište te posebno kao članica mreže europskih sveučilišta *Young Universities for the Future of Europe* (YUFE) te mreže *Young European Research University Network* (YERUN), Sveučilište potiče međunarodnu suradnju kroz navedene mreže te sve ostale oblike međunarodnog povezivanja u strateška međunarodna partnerstva i međuinstitucijske suradnje.
- (2) Sveučilište pritom potiče i osigurava unutarnju i vanjsku, posebno međunarodnu, mobilnost svojih studenata i zaposlenika.

Članak 10.

Sveučilište funkcionalno integrira mjere planiranja, provedbe i unapređenja znanstvene, umjetničke i inovacijske djelatnosti svojih sastavnica, a posebno:

- utvrđivanje strateških odluka o razvoju znanstvene, umjetničke i akademske izvrsnosti;
- utvrđivanje strateških odluka vezanih za znanstvene i stručne djelatnosti;
- utvrđivanje strateških odluka vezanih uz provedbu načela otvorene znanosti, upravljanja otvorenim istraživačkom infrastrukturom i infrastrukturom za pohranu i upravljanje podacima na načelima otvorene znanosti;
- utvrđivanje odluka o područjima pametne specijalizacije;
- udruživanje u međunarodne sveučilišne mreže i sveučilišna udruženja te sudjelovanje u strateškim internacionalnim partnerstvima;
- sudjelovanje u kreiranju europskih politika;
- razvoj doktorskih studija i kriterija za mentore;
- pokretanje znanstvenih istraživanja i potpora prijavama kompetitivnih znanstvenih projekata;
- interdisciplinarni i transdisciplinarni istraživački rad, posebno putem znanstveno-razvojnih centara Sveučilišta;
- rad na zajedničkoj znanstvenoj infrastrukturi.

Članak 11.

- (1) Na Sveučilištu, njegovim sastavnicama te pravnim osobama čija osnovna djelatnost ispunjava misiju Sveučilišta provode se mjere planiranja, praćenja i poticanja znanstvene, umjetničke i inovacijske djelatnosti.
- (2) Mjere praćenja znanstvene, umjetničke i inovacijske djelatnosti ostvaruju se kroz sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete uređenog Pravilnikom o sustavu osiguravanja i unapređivanja kvalitete Sveučilišta u Rijeci te relevantnim općim aktima pojedinih sastavnica Sveučilišta.
- (3) Znanstvenu, umjetničku i inovacijsku djelatnost posebno prate Savjet za znanost i Stručno vijeće za istraživanje i inovacije uz sveobuhvatnu uključenost i potporu Sveučilišnoga centra za istraživanje i inovacije. Upravi i Senatu Sveučilišta u unapređenju i razvoju znanstvene djelatnosti pomaže Međunarodni znanstveni savjet, a na polju inovacijskih djelatnosti Gospodarski savjet.
- (4) Sveučilište posebno skrbi za razvoj ljudskih i infrastrukturnih resursa upravljanja znanstvenom, umjetničkom i inovacijskom djelatnošću Sveučilišnoga centra za istraživanje i inovacije i ustrojbenih jedinica toga centra.

Članak 12.

- (1) Vodeći računa o standardima međunarodno prepoznate izvrsnosti, otvorene znanosti i otvorenih inovacija, Senat Sveučilišta i vijeća sastavnica prepoznaju, potiču i nagrađuju znanstvene, umjetničke i inovacijske aktivnosti svojih zaposlenika i ustrojbenih jedinica, uključujući elemente akademskog vrednovanja i razvoja karijera.
- (2) Mjere poticanja, prepoznavanja i nagrađivanja mogu se uključiti u dodatne institucijske kriterije za izbor na znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna, suradnička i stručna radna mjesta zaposlenika.
- (3) Mjere uključuju i otklanjanje internih prepreka snaženju znanstvene, umjetničke i inovacijske djelatnosti.
- (4) Mjere poticanja, prepoznavanja i nagrađivanja trebaju biti otvorene, transparentne i temeljene na zaslugama.

Članak 13.

- (1) Mjere financiranja znanstvenih odnosno umjetničkih projekata provode se u okviru programskih ugovora te raspoloživih namjenskih i vlastitih sredstava Sveučilišta i sastavnica, pritom posebno uvažavajući potencijalne doprinose svih zastupljenih disciplina te potičući društveno angažirana istraživanja, kao i multidisciplinarna, interdisciplinarna i transdisciplinarna istraživanja, prvenstveno putem znanstveno-razvojnih centara Sveučilišta.
- (2) U financiranju projekata Sveučilište posebnu pažnju vodi o mladim istraživačima te potrebi razvoja njihovih karijera.

IV. POSTUPCI POVEZANI SA ZNANSTVENOM, UMJETNIČKOM I INOVACIJSKOM DJELATNOSTI

Članak 14.

- (1) Na Sveučilištu u Rijeci, njegovim sastavnicama te pravnim osobama čija osnovna djelatnost ispunjava misiju Sveučilišta provode se postupci uključivanja znanstvene i umjetničke te inovacijske djelatnosti u nastavni proces, kao i povezivanja tih djelatnosti sa širom zajednicom, postupci njihove promocije i popularizacije te uključjenja šire javnosti.
- (2) Na Sveučilištu se posebna pažnja pridaje promicanju i osiguravanju primjene načela i vrijednosti etičnosti znanstvenog, umjetničkog i inovacijskog djelovanja koji se pobliže uređuju Etičkim kodeksom Sveučilišta u Rijeci, a koji usvaja Senat Sveučilišta.
- (3) Sastavnice Sveučilišta u svojem će djelovanju nastojati uključiti studente u znanstveni, umjetnički i inovacijski rad te promicati i vrednovati njihov angažman u takvim aktivnostima, a sukladno svojim mogućnostima te primjereno razini njihovih ostvarenih rezultata.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

- (1) Uzimajući u obzir specifičnosti pripadajućih područja znanosti i umjetnosti, sastavnice Sveučilišta u Rijeci uskladit će svoje akte koji uređuju znanstvenu, umjetničku i inovacijsku djelatnost s ovim Pravilnikom.
- (2) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči i mrežnoj stranici Sveučilišta u Rijeci.